

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE FILOSOFIE
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Filosofie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Filosofia minții				
2.2 Titularul activităților de curs	Lect.univ.dr. Marius Popescu				
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.univ.dr. Marius Popescu				
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	VI	2.6 Tip de evaluare	E
					2.7 Regimul disciplinei*
					Ob

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					11
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat					0
Examinări					2
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					77
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența la minimum regulamentar de seminarii

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Demonstrează capacitatea de a utiliza concepte pentru a crea și înțelege generalizarile și de a le corela sau conecta la alte elemente, evenimente sau experiențe. Aplica metode și tehnici științifice pentru investigarea fenomenelor, dobândind noi cunoștințe sau corectând și integrând cunoștințele anterioare. Citeste, interpretează și rezuma în mod critic informații noi și complexe din diverse surse. Utilizează metode științifice pentru cercetarea istoriei și a culturii. Analizează sursele înregistrate, cum ar fi dosarele autorităților publice, ziarele, biografiile și scrisorile, pentru a descoperi și a interpreta trecutul.
Competențe transversale	Descopera și dezvolta o perspectivă individuală cu privire la rolurile, semnificația și scopul cuiva, inclusiv cu privire la ceea ce înseamnă a trăi, a muri și a fi om. Analizează în mod eficace, regulat și sistematic propriile acțiuni, performanțe și atitudini și face ajustările necesare, căutând oportunități de dezvoltare profesională pentru a elimina lacunele în materie de cunoștințe și practici în domeniile identificate. Arată un real interes pentru noutate, o deschidere pentru a câștiga experiență, găsește subiecte și teme fascinante, explorează activ și descopera noi domenii Gândește folosind logica și raționamentul pentru a identifica punctele tari și punctele slabe ale soluțiilor alternative, concluziilor sau abordărilor problemelor. Da dovada de competență interculturală și de respect față de valorile și normele culturale. Da dovada de toleranță și de apreciere față de diferitele valori și norme deținute de persoane și culturi diferite și dezvoltate în circumstanțe diferite sau în momente și locuri diferite.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	- Cunoașterea unui minimum necesar de concepte filosofice referitoare la problema corp / psihic; - Cunoașterea unui minimum necesar de concepte transversale asupra relației corp / psihic sau trup / suflet (din știință, artă și religie); - Cunoașterea proprietăților conștiinței și aplicațiilor individuale și sociale a acestora; - Înțelegerea caracterului algoritmic / nealgoritmic sau euristic al activităților din științele social-politice.
7.2 Obiectivele specifice	- Utilizarea eficientă și adecvată a unor programe de procesare și prezentare a textelor / texturilor semiotice și structuri de date în vederea inventarierii imaginarului lingvistic și „imagisticii gândirii”; - Realizarea unor aplicații mixte între filosofia minții, pe de o parte și metaetică și metalogică, pe de alta.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1	Gândire și limbaj: probleme de etologie cognitivă	Prelegerea academică, conversația didactică, dialogul maieutic	Câte două/ curs. A se vedea bibliografia anexată
2	Existență, realitate și imaginar științifico-teologic		
3	Corpul și psihicul în concepția filosofilor raționaliști		
4	Empiric și transcendentă în percepția sinelui și a celorlalte minți		
5	Monismul materialist sau idealist și soluționarea problemei corp / psihic		
6	Filosofia minții în contextul istoriei științei		
7	Lexicul filosofiei minții și “harta psihicului” – încercări tipologice		
8	Categorii ale psihicului și atribute ale acestora		
9	Conștiința, mediul și sesizarea altor minți		
10	Modele computaționale ale minții și arhitecturi cognitive (abordarea funcționalistă)		

11	Atitudini propoziționale și acte intenționale în procesarea mentală a informației		
12	Principiul identității și aspectele simultane ale realității în raportul corp-psihiic		
13	Aliniamente științifice ale neodualismului		
14	Modele descriptive și cauzale ale prezenței omului în univers		

Bibliografie

Referințe principale:

- Descartes, René, *Discurs despre metoda de a ne conduce bine rațiunea și a căuta adevărul în științe*, în: Alexandru Boboc (ed.), *Descartes și spiritul științific modern*, traducere din franceză de Daniela Roventă-Frumușani, Editura Academiei Române, București, 1990
- Descartes, René, *Două tratate filosofice. Viața și filosofia lui René Descartes de Constantin Noica*, Editura Humanitas, București, 1992
- Descartes, René, *Tratat despre sentimente*, traducere de Leonard Gavriliu, Editura IRI, București, 1999
- Leibniz, Gottfried W., *Monadologia*, traducere de Constantin Floru, Editura Humanitas, București, 1994
- Spinoza, Benedict (Baruch), *Etica demonstrată din punct de vedere geometric*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981
- Kant, Immanuel, *Critica rațiunii practice. Întemeierea metafizicii moravurilor*, traducere de Nicolae Bagdasar, Editura IRI, București, 1999
- Bergson, Henri, *Eseu despre datele imediate ale conștiinței*, traducere de Mihnea Columbeanu, Editura Antet, București, 1999 (ed. orig., cca 1888)
- Botez, Angela; Popescu, Bogdan M. (ed.), *Filosofia conștiinței și științele cognitive*, Editura Cartea Românească, București, 2002
- Ceaușu, George, *Douăsprezece expuneri de filosofia minții*, Editura Performantica, Iași, 2002
- Chalmers, David, *The Conscious Mind*, University Press, Oxford, New York, 1996
- Constandache, George G., *Metaproblemele cogniției. Filosofia științelor cognitive III*, Universitatea Politehnică București, 1996, pp. 31-66
- Dretske, Fred, *Conscious Experience*, "Mind", vol. 102, nr. 406 / April 1993, pp. 263-283
- Guttenplan, Samuel (ed.), *A Companion to the Philosophy of Mind*, Basil Blackwell Ltd., Cambridge, Mass., 1994
- Lyons, William, *Matters of the Mind*, University Press, Edinburgh, 2001, pp. xvii-xxix
- McDowell, John, *Mind and World*, Harvard University Press, Cambridge 1996
- Nagel, Thomas, *Veșnice întrebări*, traducere de Germina Chiroiu, Editura All, București, 1996
- Ray, Georges, *Contemporary Philosophy of Mind*, Blackwell Publishers Inc., Oxford, 1997
- Ryle, Gilbert, *The Concept of Mind*, University Press, Chicago, 1949
- Searle, John R., *Rediscovery of the Mind*, University Press, Cambridge, 1992
- Searle, John R., *Evolution, Error and Intentionality*, în: Wilks, Yorick; Partridge, David, *Sourcebook on the Foundations of Artificial Intelligence*, University Press, New Mexico, 1988, pp. 1-17
- Sellars, Wilfrid, *Empiricism and the Philosophy of Mind*, în: *Science, Perception and Reality*, Routledge and Kegan Paul, The Humanities Press, 1963, 127-196
- Tye, Michael, *Phenomenal Consciousness: The Explanatory Gap as a Cognitive Illusion*, "Mind", vol. 108, nr. 432 / Oct. 1999, pp. 705-725

3. Referințe conexe și webografie

- Bogdan, Radu, *Temeiuri ale cogniției. Cum se modelează mintea de către comportamentul teleologic*, Editura All, București, 1998
- Battro, Antonio, *Nico, băiatul cu jumătate de creier*, traducere de Gabriela Camelia Cârstea, Editura Tehnică, București, 2006
- Damasio, Antonio, *Eroarea lui Descartes. Emoțiile, rațiunea și creierul uman*, traducere de Irina Tănăsescu, Editura Humanitas, București, 2004
- Devitt, Michael; Sterelny, Kim, *Limbaj și realitate. O introducere în filosofia limbajului*, Editura Polirom, 2000
- Penrose, Roger, *Mintea omenească între clasic și cuantic*, Editura Tehnică, București, 2000
- <http://www.earlham.edu/~peters/philinks.htm> (Guide to Philosophy on the Internet)
- <http://ling.uscs.edu/~chalmers> (David Chalmers' Philosophy Ressources)

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1	Sinopsisul unei prezentări la curs; dezvoltarea unei idei clare sau ambigue de la curs	Dialogul maieutic, prezentarea academică, referatul, conversația euristică	A se vedea bibliografia de curs din care, la seminar, vor fi indicate textele care vor fi discutate
2	Comentarea unor actualități științifice în neuropsihologie		
3	Analiză, enumerare și sinteză aplicate unui corpus de noțiuni fizice sau mentale		
4	Distincția dintre lucrul cu categorii și cu noțiuni ordinare		
5	Introducere unui argument (sau contraargument) în sprijinul (în defavoarea) unei (ipo)teze		
6	Remarci tipologice asupra unui text filosofic și aplicarea unei tehnici de analiză a acestuia		
7	Examinarea structurii unui text filosofic și a funcțiilor sale semiotice		
8	Dezvoltarea unei forme de comentariu critic al unui text		
9	Recenzarea unei unui studiu sau al unei cărți de filosofia minții		
10	Analiza proprietăților metasistemice ale unui discurs bazat pe un text sau pe comportament		
11	Dispută de idei pe marginea unui text sau a unei idei enunțate clar		
12	Eseu (narativ sau descriptiv, enunțativ sau argumentativ) pornind de la un titlu în domeniu		
13	Test cu răspunsuri predefinite (da / nu / indecis / indecidabil); test cu răspunsuri scurte; test cu alegere unică (între patru sau cinci variante)		
14	Seminar final		

Bibliografie

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Calitatea răspunsurilor la subiectele teoretice	Examen	50
10.5 Seminar / Laborator	Calitatea intervențiilor la seminarii Notele obținute la testele parțiale	Examen	50

10.6 Standard minim de performanță

Minimum 4 la examinarea finală la care se adaugă 1 punct din oficiu pentru îndeplinirea în proporție de 50 % a activităților de la seminar.

**Data completării,
27.09.2024**

**Titular de curs,
lect.univ.dr. Marius Popescu**

**Titular de seminar,
lect.univ.dr. Marius Popescu**

**Data avizării în departament,
29.09.2024**

**Director de departament,
conf.univ.dr. Cristian Moisuc**